

**commissie vrije tijd, publiekszaken en pensioenen
(VPP)**

Openbare dossierstukken van de vergadering van 8 november
2021

In deze bundel kan u de voor openbaarmaking vatbare dossierstukken bij de volgende mededelingen vinden:

Toelichting: kandidaat Europese Cultuurstad

Toelichting: kandidaat Europese Cultuurstad

Openbare bijlage(n)

- 20211108_DO_VPP_presentatie_Kandidaat_Europese_Culturele_hoofdstad.pdf

EINDRAPPORT VERKENNENDE BEVRAGING
VOORTRAJECT GENT 2030
KANDIDAAT EUROPESE CULTURELE HOOFDSTAD

periode december 2020 – oktober 2021

Context en procedure

Sinds 2004 jaarlijks twee andere lidstaten aan de beurt

- > 2030: België en Cyprus
- > Gent kandidaat voor België in 2030
- > andere Belgische kandidaat-steden: Brussel, Kortrijk, Leuven en Luik
- > 2030 is in vele opzichten een symbolisch jaar

Huidige procedure

- > Interne competitie per lidstaat
- > 2024: bidbooks per stad en per land
- > 2025: internationale jury: toetsing criteria > shortlist > definitieve bidbooks > beoordeling > één stad
- > 2026: toewijzing door de lidstaat (overlegcomité)
- > 2030: cultureel hoofdstadjaar

Europese criteria

Langetermijnstrategie

- > geen 'next cultural event'
- > een cultureel ontwikkelingstraject met tussentijds orgelpunt in 2030
- > bijdrage aan de langetermijnontwikkeling en transformatie van steden
- > aantoonbare legacy

Europese dimensie

- > geen nationale, maar Europese culturele hoofdstad
- > belang van Europese relevantie en meerwaarde van het hoofdstadjaar

Brede bevraging

1. Eerste stap in een nog veel breder participatietraject
2. Brede bevraging, geen wetenschappelijk onderzoek
3. Meer dan 400 Gentse sleutelfiguren, diensten, instellingen en intermediaire organisaties
4. Groot draagvlak, enthousiasme en engagement ... maar onder voorbehoud.
5. Actief meedenkend en zoekend naar antwoorden. Positief-kritische, soms ook scherp kritische input.
6. Rijk en inspirerend werkmateriaal voor het verdere voortraject van Gent 2030.

bevestiging startpositie van de stad, maar ...

Gent solo ...

maar wél gerichte partnerships met
binnen- en buitenlandse steden

Gent all-in ...

het hele grondgebied: centrum, wijken,
deelgemeenten, havengebied

Gent en regio ...

maar nog verder te verkennen in lijn
met het uiteindelijke concept

Gent en andere overheidsniveaus ...

maar meer uit onze schulp komen

4 kernvragen

1. Wat maakt Gent tot Gent?
Wat zijn onze troeven en waar liggen onze kansen?
2. Noodzakelijke transformaties?
Prioritaire maatschappelijke en culturele uitdagingen?
3. Hoe het verschil maken met andere Belgische kandidaat-steden en eerdere Europese Culturele Hoofdsteden?
4. Hoe Europese relevantie en meerwaarde realiseren,
zowel inhoudelijk als in de praktijk?

An aerial photograph of a city, likely Gent, Belgium. The image shows a dense urban landscape with a prominent Gothic cathedral (St. Bavo's Cathedral) in the center. A river flows through the city, and the buildings are tightly packed. The sky is clear, and the overall scene is bright and detailed.

wat maakt Gent tot Gent ?
wat zijn onze troeven en waar liggen
onze kansen?

enz.

pocket sized metropolis - historische stad - **rebelse stad**

volkse stad - diverse stad - **open stad** - jonge stad

participatieve stad - **innovatieve stad**

universiteitstad - **waterstad** - **havenstad**

toeristische stad - **duurzame stad** - fietsstad - **veggestad**

internationale stad - **creatieve stad**

kunst- en cultuurstad - het nieuwe Kopenhagen

enz.

An aerial photograph of a city, likely Gent, Belgium. The image shows a dense urban landscape with a prominent Gothic cathedral (St. Bavo's Cathedral) in the center. A river (the Scheldt) flows through the city, and the surrounding buildings are mostly multi-story structures with red-tiled roofs. The image is used as a background for a presentation slide.

wat maakt Gent tot Gent ?
wat zijn onze troeven en waar liggen
onze kansen?

- › Historiek – Water – Haven ‹
- › De aantrekkelijkheid, authenticiteit en uniciteit van Gent ligt in de mix van dit alles ‹
- › Gent onderscheidt zich vooral in de manier waarop men zaken aanpakt ‹

An aerial photograph of a city, likely Bruges, Belgium, showing a large Gothic cathedral (St. Lawrence's Church) and a river (the Zandvoerd) winding through the dense urban landscape. The image is used as a background for a presentation slide.

welke prioritaire transformaties?
maatschappelijke en culturele uitdagingen ?

jongeren - culturele diversiteit & inclusie - wijken
democratie - klimaat & duurzaamheid
fysieke culturele ruimte - mentale culturele ruimte
verruimd kunst- en cultuurbegrip
digitale en technologische transformatie

transversaal - participatief - inclusief - duurzaam - innovatief
netwerkorganisatie - proces - communicatie
lokaal, regionaal en internationaal

Zekerheden?

- **Evident transversaal**
lijkt logisch voor de meeste uitdagingen,
maar behoeft bijsturing in de geesten én op het terrein, ook bij de stad zelf.
- **Evident participatief**
betrokkenheid, actieve deelname, co-creatie, co-ownership, respresentatie.
Maar ook: aandacht voor slagkracht en voortgang, durf en lef.
- **Evident inclusief**
diversiteit in zijn ruimste betekenis, met extra aandacht voor kinderen, ouderen, kwetsbare
bevolkingsgroepen en mensen met een migratieachtergrond
- **Evident in partnership**
niet alles zelf willen doen, maar maximaal inzetten op partnerships
- **Evident lokaal**
lokale transformaties en lokale partnerships zijn de eerste focus
- **Evident internationaal**
het proces, de inhoudelijke focus en het programma moeten minstens Europees getint zijn.
- **Evident duurzaam**
ecologische duurzaamheid als evident uitgangspunt voor het hele project.
- **Evident innovatief**

Zekerheden?

- **Legacy is key**
wat overblijft na 2030 is belangrijker dan 2030 zelf > focus op de lange termijn m.i.v. een stedelijke langetermijnvisie waarmee de Gent 2030-visie verweven is.
- **Process is key**
het proces is minstens zo belangrijk als het uiteindelijke resultaat in de vorm van een programma; het proces is immers bepalend voor de beoogde impact.
- **Commitment is key**
het engagement van alle actoren is essentieel voor de slaagkansen van Gent 2030
- **Communication is key**
communicatie vanaf het prille begin ifv transparantie, draagvlak, betrokkenheid en zichtbaarheid; zowel over de voortgang van het traject als over praktijken en ontwikkelingen binnen het brede veld
- **Tomorrow is key**
de praktijk én de werking moeten 'vanaf nu' reeds een voorafname zijn van wat 2030 uiteindelijk worden zal, alsook een voorafspiegeling van wat daarna nog komen zal.

Noodzakelijke maatschappelijke transformaties

Prioritair, met stip:

- **Focus culturele diversiteit en inclusie**
een inhaalbeweging op vele terreinen, met extra focus op meer verbinding en meer vermenging
- **Focus wijken**
een uitdrukkelijk decentrale focus met prioriteit voor de wijken + focus verbinding en vermenging
- **Focus jongeren**
jongeren als essentiële schakels in het Gent 2030-traject + intergenerationeel

Elk op zich prioritair, maar ook in relatie tot elkaar.

Andere belangrijke maatschappelijke transformaties:

- **Democratie als uitdaging**
- **Klimaat en ecologische duurzaamheid**

Noodzakelijke culturele transformaties

- Ruimte voor cultuur (humus 1)
 - › hoge nood aan betaalbare plekken om te werken (én te wonen)
 - › voor zowel permanent en tijdelijk, als recurrent en occasioneel gebruik
 - › zowel in het centrum als in de wijken en de stadsrand
 - › al dan niet gedeeld met anderen
- Mentale ruimte (humus 2)
 - › luid pleidooi om Gent terug een 'vrijhaven' voor kunst, cultuur en creativiteit te laten zijn
 - › een minder cleane, gepolijste en georganiseerde stad
 - › een terug meer rebelse, eigenzinnige stad
 - › meer uit handen geven en loef geven
 - › meer stimuleren, uitdagen, faciliteren, ondersteunen
 - › extra focus op talentontwikkeling en doorgroeimogelijkheden

Noodzakelijke culturele transformaties (2)

- **Digitale en technologische transformatie**
 - › grote impact op alle terreinen van de samenleving en het samen leven
 - › grote impact op cultuurbeleving en cultuurgedrag
- **Een verruimd kunst- en cultuurbegrip**
 - › ook andere vormen van kunst- en cultuurexpressie en kunst- en cultuurbeleving
 - › culturele én creatieve sector
 - › welke plaats en rol van de kunsten in dit alles?

Waarmee kan Gent het verschil maken?

De verzamelde uitdagingen zijn pertinent, maar niet verrassend. Ze gelden bovendien voor veel steden.

Een Gent-eigen en onderscheidende '**why**' vinden wordt dus een uitdaging op zich. Verschillende conceptideeën bieden hier inspiratie.

Omwille van het specifieke creatieve DNA van Gent, zou Gent 2030 zich bovendien kunnen differentiëren in **hoe** we deze uitdagingen aanpakken ('how') en **hoe** de culturele en creatieve sector hieraan kan bijdragen.

En dit proces begint **hier en nu ...**

Welk concept/narratief voor Gent 2030?

Reeds tal van eerste conceptideeën

Water als verbindend thema

The next big thing will be a lot of small things

Jongeren in de driver's seat / Textiel als metafoor / Come together / Sanctuary city

Heritage labs for the future (de derde ecoc-generatie)

Stad van makers / Stad als podium / Stad als één groot atelier

Stad zonder toekomst / Stad van nuance

The strenght of the weak ties / connecting the dots / noodle points / bridging the gap

Florerende steden / Actuele variant van 'het Gentse model'

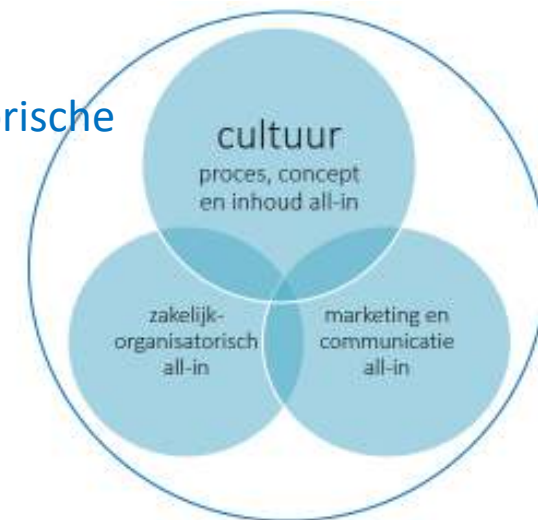
Enz.

? weefoefeningen ?

Aanbevelingen voor structuur - organisatie - team

- Een afzonderlijke **juridische structuur** met betrokkenheid van alle belangrijke stakeholders. Deze structuur verzekert, beheert en bewaakt het kader waarbinnen Gent 2030 gestalte moet en kan krijgen. Oprichting tegen juli 2022.
- Grote autonomie voor de eigenlijke **projectorganisatie** binnen de klijtlijnen uitgetekend door de bestuursorganen van de juridische structuur. Vanaf okt 2022.
- Snelle doorstart met een beperkt collectief van **inhoudelijke verkenners** met het profiel van tegelijk projectontwikkelaar, regisseur en bemiddelaar. Géén klassieke benadering met intendant en programmastaf. Vanaf uiterlijk januari 2022 t/m september 2022, waarna evaluatie en overgang naar de eigenlijke projectorganisatie.
- Geflankeerd van bij aanvang door een compact team met **zakelijk-organisatorische** (randvoorwaarden) en **marketing/communicatie** expertise.
- Ondersteunende en inhoudelijke medewerking van direct betrokken stedelijke **departementen en diensten**.
- Startbudget voor functioneren en impuls ondersteuning.

Tijdslijn korte termijn

Januari 2022

doorstart met beperkt collectief
inhoudelijke verkenners
+ ondersteuning zakelijk-
organisatorisch en communicatie

Uiterlijk juli 2022

juridische structuur en
bestuursorganen

Uiterlijk oktober 2022

concept/narratief en werkplan
klaar
+ doorstart met projectorganisatie

2024

Indiening bidbook

